

Zápis z 4. jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací
ze dne 5.4.2016

Místo konání: MZe

Přítomní členové: podle přiložené prezenční listiny.

(Přítomní hosté: Ing. Dan Jiránek – Svaz měst a obcí ČR, Ing. Zdeněk Patera - ERÚ, Ing. Želmíra Macková, MBA – MZe)

I. Úvod

Předseda Výboru přivítal přítomné a zkonstatoval, že Výbor není usnášeníschopný. (Přítomných 8 členů s hlasovacím právem z celkového počtu 13, méně než 2/3). Proto navrhl, že v případě přijetí doporučení se toto bude schvalovat „per rollam“.

Předmětem jednání byly tyto body podle programu:

II. Obnova VaK, přístupy a možnosti subjektů k plnění plánu financování obnovy.

Přítomným byl představen materiál „Analýza plnění plánu obnovy“. Analýza byla vypracována vzhledem k důležitosti problematiky udržitelnosti a samofinancování infrastruktury, s cílem upozornit na problém obnovy infrastrukturního majetku a zejména deficitu tvorby prostředků na její obnovu. Podle platné legislativy (zákona o vodovodech a kanalizacích) mají vlastníci infrastruktury povinnost vypracovat a plnit plán financování obnovy. Nesplnění této povinnosti je pod sankcí 100 tis. Kč. MZe zatím postupuje vůči subjektům, které ustanovení neplní, edukativně a snaží se vysvětlit, proč je plán obnovy pro vlastníky infrastruktury důležitý a potřebný. Analýza vycházela z podkladů za rok 2014 a to z „porovnání všech položek výpočtu (kalkulace) cen pro vodné a stočné za kalendářní rok 2014 a dosažené skutečnosti v témže roce“.

Diskuze:

Členové Výboru si ujasnili, že pro analýzu byla použita jenom vyúčtování bez nulových položek hodnoty infrastrukturního majetku. Dále se informovali o uplatňování sankce, a jaká je struktura vlastníků, vůči kterým je sankce uplatňována. Podle MZe se zatím k uplatňování sankce nepřistoupilo. Plán financování obnovy byl legislativně zaveden jako podpůrný a motivační nástroj pro vlastníky infrastruktury, aby do ceny pro vodné a stočné zahrnovali všechny relevantní náklady.

K dotazu, kdo má dělat kontrolu bylo poskytnuto vysvětlení, že výkon kontrol je podle zákona v kompetenci krajských úřadů. Zatím tyto plošně neprobíhaly, a tudíž neexistuje žádná statistika o jejich výsledcích. MZe už s plány financování obnovy pracuje a to jak prostřednictvím dotační politiky, kde je předložení plánu financování obnovy podmínkou pro získání dotace z MZe, a také v rámci benchmarkingu, kde se předpokládá, že dojde k definování konkrétních subjektů, které tuto povinnost nedodržují. Tyto konkrétní subjekty budou MZe vyzvány k nápravě.

Členové Výboru považují princip podmínění poskytnutí dotace předložením plánu financování obnovy za motivační.

Dále bylo diskutováno, že analýza metodicky neošetřila problematiku výšky nájmu a výsledky mohou být zkreslené vzhledem k faktu, že některé nájemy odpisy

infrastrukturního majetku neobsahují. Také je problematické i procento sociálně únosné ceny, které je pro potřeby analýzy stanoveno na 2% z příjmů domácností jako celek pro vodu pitnou i odpadní. Na druhé straně ale výše sociálně únosné ceny je v analýze MPSV 2 – 3%. Zástupce MZe doplnil, že procentuální hranice sociálně únosné ceny je stanovena různě u různých institucí (např. Světová banka 3 -5%, OECD 4%, Asijská rozvojová banka 5%).

V rámci řešení úkolu přiměřeného zisku ze shromážděných podkladů vyplývají tři oblasti, které se budou muset řešit. První je vztah samotné ekonomické regulace přirozeného monopolu a zisku. Je nutné si uvědomit, že abychom mohli realizovat investice, je nutné zisk vytvářet a ne jenom prostředky na prostou obnovu. Není tedy dobré, aby byl zisk nulový případně záporný. V mnohých případech se zisk pro provoz generuje, avšak negeneruje se pro samotnou infrastrukturu. Tím se přirozený monopol propadá do ztráty. Bude nutné stanovit do jaké míry propojit plán financování obnovy, regulaci zisku a regulaci nákladů. Druhou oblastí je sankcionování. Pokud se bude používat sankce jenom za nedodržení povinností vyplývajících ze zákona, její výše 100 tis. Kč není až tak účinná, jako je navázání povinnosti pracovat s plánem financování obnovy v případě zájmu získání dotace. Třetí problematika je vyjasnění a napojení plánu financování obnovy na vyúčtování. Výše prostředků na obnovu by měla být nějak ohraničená. Podle zjištění až 1/3 vlastníků v kalkulaci používá záporný kalkulační zisk, čím se výrazně prodlužuje i investiční návratnost infrastruktury.

Zástupce MZe upřesnil, že v současnosti není použití prostředků na obnovu přesně sledovatelné. Tuto problematiku řeší příloha 20 vyhlášky, která je účinná až od 1. 1. 2016. To znamená, že první údaje o vytváření a používání zdrojů na financování obnovy budou dostupná za rok 2015. Data mají být na MZe předložena do konce dubna 2016.

Vzhledem k tomu, že některé aglomerace dotují cenu a tím ve vztahu k vývoji demografie v některých aglomeracích (vyliďňování) nebude možné aplikovat princip úplného pokrytí nákladů spotřebiteli, budeme muset řešit otázku, z čeho bude následně vzniklý dluh na infrastrukturu sanován. Jak bude velký a jaký bude mít možný vliv na státní rozpočet.

MZe si je tohoto problému vědomo a bude se hledat řešení. Cílem analýzy však bylo poukázat na to, jak je plán financování obnovy využíván a ve vztahu k těm vlastníkům, kteří neplní své povinnosti, obsahuje analýza i doporučení dalšího postupu a to ve vazbě na sociálně únosnou cenu.

Zástupce měst a obcí upozornil, že případný nástroj na vykrytí investičního dluhu by neměl být plošný, ale měl by být určen jen konkrétním aglomeracím.

Dále bylo konstatováno, že regulace by měla usměrnit vývoj trhu tak, aby docházelo k jeho konsolidaci a bylo možné lépe využít efekt solidární ceny, který je účinnější na větších provozních celcích.

Byla vyslovena obava, jestli vazba analýzy na cenu, nebude do budoucna zavádějící, lepší by bylo vycházet z průměrné hodnoty odpisů, nebo evidence majetku.

Členové Výboru diskutovali problematiku definice obnovy a provázanosti na platné účetní a daňové předpisy a dále rozdílný přístup v odepisování majetku mezi obcemi a podnikatelskými subjekty působícími na trhu. Konstatovali, že je nutno pracovat na odstranění nesouladu, aby bylo možné lépe regulovat trh a nedocházelo ke zkreslování informací o jeho stavu. Bylo by dobré, aby došlo k systémovému sjednocení pojmu obnova v návaznosti na platné účetní, daňové a další související předpisy. Výbor k dané problematice navrhuje zformulovat doporučení č. 5, které bude následně předloženo ke schválení per-rollam.

Zástupce MZe vysvětlil, že analýza vycházela z podílu potřebných prostředků na obnovu vztažených k vypočtené hodnotě infrastrukturního majetku stanovené

podle metodiky pro majetkovou evidenci. Z důvodu dalšího posuzování subjektů, a jejich rozčlenění do nějaké kategorie byl použit ukazatel ceny (její výše; vznikly 3 kategorie) a to z důvodu dopadu na spotřebitele.

Z analýzy vyplývá, že ¾ subjektů neprodukuje dostatečné množství prostředků na obnovu, což je vzhledem k požadavku samofinancovatelnosti sektoru velký podíl. V případě příjemců dotací z OPŽP je přístup k nápravě cenotvorby přísnější, a v případě, že je cena pod sociálně únosnou mírou, tak je nárůst ceny i skokový, přičemž sociálně únosná cena je v rámci OPŽP stanovena zvlášť pro každý kraj. V případě malých aglomerací je také nutné zvážit i jiné řešení čištění vody, než je konvenční způsob, který je pro malé aglomerace příliš drahý.

Zástupce MZe vysvětlil, že problematikou generování prostředků se bude zabývat i benchmarking.

Další řešenou problematikou je fixace peněz na financování plánu obnovy na dlouhé období, což vlastníkům způsobuje nemalé problémy, související s řízením financí a zmrazení peněz na účtu není hospodárný přístup. OPŽP danou problematiku řeší tak, že akceptuje použití peněz i na jiný účel a to za podmínek, že příjemce doloží řádně zaúčtování generované sumy (eviduje ji) a dodržuje růst ceny v souladu s výsledky finanční analýzy. V rámci doporučení Výboru bude Ministerstvu financí předána žádost o prověření a návrh možností sledování „dluhu na infrastrukturu VaK“ v rámci účetnictví obcí a vykazování v rámci auditu hospodaření obcí.

Po ukončení diskuze k problematice, požádal předseda Výboru přítomné, aby do 14 dnů písemně zaslali připomínky k předložené analýze a návrhu postupu s vlastníky infrastruktury, kteří neplní plán financování obnovy. V případě shody v návrhové části předloženého materiálu, MZe navrhne formulaci usnesení Výboru k doporučení postupu ve smyslu shrnutí výsledků analýzy, které by rozeslalo členům výboru ke schválení per-rollam.

III. Ukázka prvních výstupů z benchmarkingu

Členům Výboru byla předložena pracovní verze prvních výstupů z benchmarkingu, zpracovaných podle schválené metodiky. Materiál byl prezentován zástupcem MZe.

Diskuze:

K bodu byl diskutován postup při zveřejňování výstupů a návrh na postup při verifikaci výsledků, v případě zjištění markantních rozdílů u některých ukazatelů, s cílem ověřit, jestli tento rozdíl vznikl oprávněně a je možné ho vysvětlit.

Zveřejňování by mělo být v rovině snahy o pomoc sledovaným subjektům, při získávání zpětné vazby o jejich činnosti v porovnání s ostatními srovnatelnými subjekty. Výstupy by měly sloužit více edukativně než restriktivně.

Předseda Výboru po skončení diskuze k bodu požádal přítomné, aby do 14 dnů písemně zaslali připomínky k předložené pracovní verzi a případně návrh na vylepšení výstupů, nebo doplnění dalších ukazatelů potřebných pro jejich rezorty.

**IV. Informace k NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 401/2015 Sb., ze dne 14. prosince 2015
přípravě nového nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného
znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení
k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých
oblastech – otázka přílohy č. 7 dle Usnesení vlády ČR ze dne 14. prosince 2015
č. 1022**

Členům komise byl předložen materiál, který vyčísluje odhadované investiční náklady na úpravu ČOV, aby dosahovaly hodnoty přípustného znečištění podle nařízení vlády. Jedná se o vyvolané náklady změnou legislativních požadavků a je nutné tuto problematiku sledovat i ve vztahu k sociální únosnosti ceny a také s ohledem na novelu zákona o vodách. Nařízení vlády bude mít dopad na vlastníky infrastruktury, protože budto vyvolá novou investici (při intenzifikaci a použití nejlepší dostupné technologie), nebo bude vlastník zatížen vyššími poplatky. Materiál byl Výboru předložen jako informace.

Diskuze:

Členové Výboru vzali předloženou informaci na vědomí. Vzhledem k tomu, že celkové předpokládané investiční náklady mohou dosáhnout až 30 mld. Kč, byla dále diskutována otázka, jestli se bude jednat o požadavek MŽP na navýšení státního rozpočtu pro rok 2017. V případě realizace investic, to bude mít dopad hlavně na spotřebitele. Jedná se jenom o první odhad investičních potřeb s tím, že některé subjekty budou platit vyšší poplatky a investici nebudou realizovat. Je tedy možné předpokládat, že investiční náklady budou nižší. Při rozhodování o realizaci intenzifikace budou důležité platné parametry dohodnuty s vodoprávním úřadem.

V. Informace o plnění úkolu č. 9 z Usnesení vlády ze dne 9. února 2016 č. 86

Předseda Výboru informoval přítomné, o postupu prací při plnění úkolu. Zatím je vypracován prvotní návrh. Materiál bude zaslán v předstihu před projednáním ve Výboru.

VI. Různé

1. Předseda Výboru informoval o přípravě zveřejňování výsledků činnosti Výboru. Na internetu se budou zveřejňovat jenom Výborem odsouhlasené dokumenty a materiály. Zatím by se jednalo o usnesení Výboru, zápisy z jednání, metodiku benchmarkingu, vzorové smluvní ujednání a analýzu sociální únosnosti cen pro vodovody a kanalizace. Zveřejňování dalších dokumentů se bude odsouhlasovat průběžně na jednotlivých zasedáních Výboru.
2. Zástupce Úřadu vlády ČR informoval přítomné o průběhu plnění úkolu č. 10 z usnesení Vlády ČR č. 86/2015.
3. Další jednání Výboru bude na přelomu května/června 2016.

Přílohy:

1. Prezenční listina

Zapsala: Ing. Želmíra Macková, MBA

Schválil: Ing. Aleš Kendík

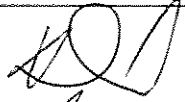
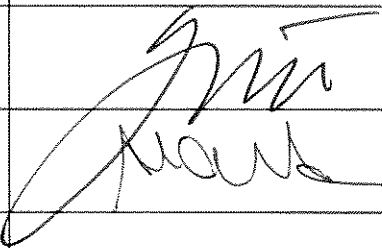
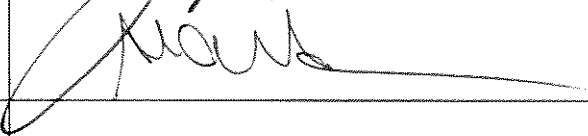
Originál zápisu je uložen u tajemníka Výboru VaK.

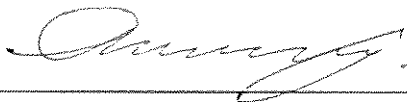

Prezenční listina

Výbor pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací

dne 5. dubna 2016 od 9,00 hod salonek ministra, 1. Patro

Jméno	Podpis
JUDr. Ing. Lenka Jurošková, Ph.D. Ministerstvo financí	
Ing. Pavlína Kulhánková Ministerstvo průmyslu a obchodu	
Ing. Jan Kříž Ministerstvo životního prostředí	
Ing. Lubomír Petružela, CSc. Úřad vlády ČR	
Mgr. Jan Mraček Hospodářská komora ČR	
Bc. Marek Sýkora Svaz měst a obcí ČR	Omluva.
Bc. Michal Špendlík SMS	Omluva.
Ing. Jaroslav Šulc, CSc. ČMKOS	
Ing. Josef Hart ASO	
Ing. René Neděla ERÚ	
Ing. Jiří Hrbek - ČSÚ ČSÚ	
Ing. Aleš Kendík náměstek ministra - MZe	
Ing. Jiří Duda ředitel odboru vodovodů a kanalizací - MZe	

Přizvání odborníci a hosté:	Podpis
Ing. Dan Jiránek- Svaz měst a obcí ČR	
Zdeněk Patera - ERÚ	
Ing. Želmíra Macková, MBA vedoucí oddělení analytické a benchmarkingu - MZe	
ing. Pavel Maštálka-MF	
Ing. Radek Hospodka Tajemník Výboru VaK	

5.4. 2016